

S. Ignatio Loyolae ... Theses
theologicas et polemicas in
Collegio Romano Soc. Jesu
disputandas de usu luminis
naturalis in afferenda Unitate Dei
contra Manicheos, et Trinitate
aliisque Mysteriis contra
Socinianos: selectas alias theses
De pradestinatione et gratia De
ecclesiae notis et sacramentis
Joannes Jacobus de la Pegna ...
MDCCLVII die mense

A 110/083(11)

De Ecclesiae notis et sacramentis

De praedestinatione et gratia

De usus luminis naturalis

//
S. IGNATIO LOYOLÆ
SOC. JESU INSTITUTORI
THESES THEOLOGICAS ET POLEMICAS
IN COLLEGIO ROMANO SOC. JESU DISPUTANDAS
DE USU LUMINIS NATURALIS

*In afferenda Unitate Dei contra Manichæos, & Trinitate
aliisque Mysteriis contra Socinianos*

SELECTAS ALIAS THESES

DE PRÆDESTINATIONE ET GRATIA

DE ECCLESIAE NOTIS ET SACRAMENTIS

JOANNES JACOBUS DE LA PEGNA

D. D. D.

ANNO MDCCCLVIL DIE MENSE

ROMÆ, ex Typographia Generosi Salomoni.

SUPERIORVM PERMISSV.

//
S. IGNATIO LOYOLÆ
SOC. JESU INSTITUTORI
THESES THEOLOGICAS ET POLEMICAS
IN COLLEGIO ROMANO SOC. JESU DISPUTANDAS
DE USU LUMINIS NATURALIS

*In afferenda Unitate Dei contra Manichæos, & Trinitate
aliisque Mysteriis contra Socinianos*

SELECTAS ALIAS THESES

DE PRÆDESTINATIONE ET GRATIA

DE ECCLESIAE NOTIS ET SACRAMENTIS

JOANNES JACOBUS DE LA PEGNA

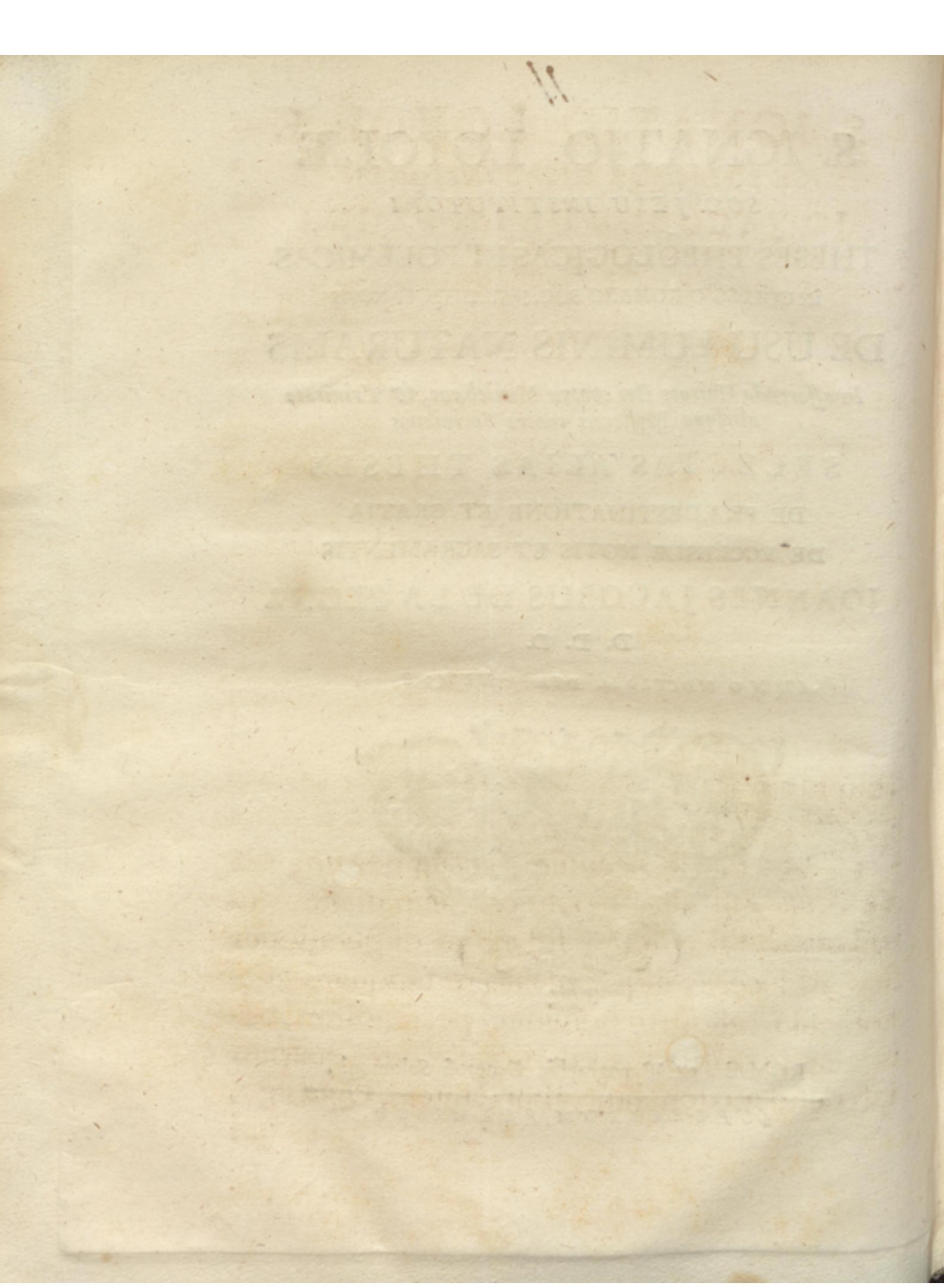
D. D. D.

ANNO MDCCCLVII. DIE MENSE

ROMÆ, ex Typographia Generosi Salomoni.

SUPERIORVM PERMISSV.

S. IGNATIO LOYOLÆ
SE SUAMQUE DISPUTATIONEM
JO. JACOBUS DE LA PEGNA

D. D. D.

UI pecuniæ, aut honorum, aut alia hujusmodi cupiditate du-
cuntur, solent ad disputationes
suas adducere, iisque præficere tanquam ago-
nothetam, aliquem hominem pecuniosum, flo-
rentem honoribus, iis denique rebus, quarum
ipsi desiderio tenentur, abundantem. Quid ego,
* 2 * qui

qui horum, quæ vulgo magna putantur, nihil
admiror, cupio nihil; cui etiam, si qua suppe-
tunt fortunæ bona, gravia sunt ac molesta, nec
est quidquam longius, quam ut abjiciam omnia,
vel potius commutem cum aliis multo majori-
bus, multoque plus stabilitatis habentibus bo-
nis, quæ neque fors adimere, nec vis eripe-
re, nec ipsa æternitas delere possit? qui ita sim
animatus, debeone aliquem diligere ex eodem
illo numero, cui ostentare me possim, cujus-
que gratiam hoc qualicumque officii genere
aucuper? Ego vero delegi alium multo præ-
stantiorem, multoque meis rationibus plus,
quam istorum quempiam, accommodatum.
Tua, tua inquam, mihi benevolentia, tuoque
patrocinio est opus, IGNATI optime ac beatissi-
me! Te mihi hodie facilem ac propitium ades-
se, Te huic disputationi meæ præesse volo.
Nam Te hisce bonis, quibus unis capior at-
que delector, video & ipsum abundare, & au-
gere ceteros, quoscumque recipis in istam a Te
conditam sanctissimisque legibus fundatam So-
cietatem, in qua si mihi aliquem aliquando
locum esse patiere, magnum me atque immor-
talem quendam hujus officii fructum cepisse
arbitrabor, summiisque facultatem adeptum
esse

esse optimis me moribus atque omni cælestium bonorum copia locupletandi.

Evidem non ignoro, multas religiosorum hominum familias patere sanctioris vitæ cupidis adolescentibus, quasi totidem palæstras veræ perfectæque virtutis. Sed tua hæc me cepit, suoque amore inflammat Societas: quam ut amem, faciunt cum alia multa, tum vero tuæ illæ, IGNATI, tam multæ tamque admirandæ virtutes, tuæ res gestæ tam magnæ, tam variæ, tamen salutares hominibus, tua denique illa excellens ac singularis virtutum & rerum gestarum omnium moderatrix, atque ipsius præcipue Societatis, tamquam præclarissimi magnificentissimique operis, machinatrix perfectrixque prudentia. Sic enim apud me statui, mihiique penitus persuasi; quam tu vivendi formam, tantus ac talis vir, excogitaveris, protuleris, ornaris tamdiu ac perpoliveris, necessario esse perfectam, suoque in genere omnibus partibus atque numeris absolutam. Atque hoc idem fuisse video de TE tuisque rebus judicium hominum prudentissimorum atque omni laudis genere ornatissimorum. Mitto ceteros magno numero: unius Marcelli Cervinii, tum Cardinalis, ac postea summi Pontificis, præclar-

riſſimam de te vocem commemorabo. Is apud
aliquot Patres Societatis, ſermone injecto de
mifera illorum temporum conditione, deque
tot malis, quibus Christiana reſpublica conſli-
etabatur, nullum ſe dixit præſentius remedium
videre, quam ſi aditus in Societatem honori-
bus patefieret, atque ex illa tanta piorum do-
ctorumque virorum copia quamplurimi deli-
gerentur, qui Epifcopi fierent. Patres pro ſe
quifque multa dicere, atque afferre argumenta,
cur ea res nec privatim Societati, nec commu-
niter Eccleſiæ utilis futura videretur. Marcellus
nihil moveri, ac dicere, ſe illorum laudare mode-
ſtiam, conſilium non approbare. Tum quidam,
hoc, inquit, **QUOD NOBIS, IDEM VIDETUR IGNATI**. Hic
Marcellus, Sublata eſt, inquit, omnis controver-
ſia: non enim dubitandum eſt, quin id optimum
factu ſit, quod maxime probat **IGNATIUS**. Tan-
tum videlicet **TIBI** tribuebat, ut unius auctorita-
tem pluris faceret, quam omnia omnium argu-
menta. Nec immerito: quæ enim Tu ſtatuiſſes,
eorum non dubitabat auctorem eſſe Deum, cu-
juſ peculiari nutu ac numine tua facta, dicta,
cogitata omnia regebantur. Nec vero hoc tem-
pore aliter de Te ſentiunt, qui leges a Te ſcriptas
perlegere, atque illarum cautiās & rationes
perfipi-

perspicere potuerunt. Ita enim omnia perscripta esse ajunt, tam apte, tam provide, tam scienter, ut luce clarior appareat, Te, qui illa scripsis, miram quandam in eo genere a patre luminum facultatem ac scientiam fuisse consequatum. Hæc illi, qui tuas leges sanctionesque cognoverunt.

Ego, cui eas legere nondum contigit, tamen intelligo cujusmodi sint ex vita eorum, qui illis utuntur: quorum dicta factaque omnia ubi considero, tam manifesto mihi perspicere videor, quam ea, quæ oculis cernuntur, non humano consilio, sed divina sapientia effectam conformataque esse normam, ad quam diriguntur. Dies me antea quam oratio deficeret, si velim commemorare omnia, quæ mihi saepè numero in illos intuenti sese offerunt atque incurruunt in oculos, indicia virtutis minime mediocris, minimeque vulgaris.

Duo tamen prætereunda non sunt, quæ saepè soleo ipse in sermonibus commemorare, quæ eadem saepè audivi alios e sodalibus meis non sine magna laude atque admiratione commemorantes. Alterum est in familiaribus colloquiis quædam ex christiana caritate profecta moderationis; qua sit, ut de hominibus non bene de se meri-

meritis bene loquantur, eorum, a quibus læsi sint
ac lædantur, neminem lædant, nullius laudi quid-
quam detrahant, famæ omnium consultum esse
velint. Ipsi nos illorum auditores ac discipuli,
neſcio quo vel cognoscendi vel tentandi potius
ac laceſſendi studio elati, non dubitamus inter-
dum coram ipsis facere mentionem rerum,
quæ contra Societatem dicantur, aut scriban-
tur, eosque multa rogitando pene cogimus, ut
dicant aliquid, sibique non desint. Dabo hoc
testimonium viris optimis ac modestissimis,
vel ipsi potius veritati: numquam ego quem-
quam illorum animadverti mittere vocem ali-
quam indicem doloris sui, aut dicere aliquid,
quod ex iracundia magis, quam ex christiana
caritate profectum videretur. Plerique nihil
respondent, sermonemque alio transferunt: ali-
qui purgare solent eos ipſos, a quibus arguun-
tur, vel certe nihil dicere, quod ipsi adversarii,
ſi aderent, possent non probare. Qui sint in
colloquiis tam inoderati ac tam cauti ne quem
lædant, eos facile intelligo, etiam cum scribunt,
atque edunt in lucem aliquid, quod ad suam
ſuorumve defensionem pertineat, non iracun-
dia vel odio cuiusquam incitatos id facere; sed
eodem videlicet animo, quo Te olim, IGNATI,
memo.

memoriæ proditum est criminationes falso con-
jectas contra tuorum mores atque doctrinam
publico judicio confutasse ; ejusque sententiæ ,
qua fuerant ab omni non modo culpa sed etiam
suspitione culpæ liberati verbis amplissimis ,
exempla publice confici curasse , eaque pri-
mum Romæ vulgari , deinde , quocumque ma-
levolorum voces pervenerant , in alias civita-
tes gentesque disseminari . Hoc enim , op-
nor , & Tu sentiebas , & illi sentiunt : eorum ,
qui inter homines versentur , nec sibi tantum
quieto , sed etiam ceteris actuoſo vitæ genere
serviant , rationes niti non magis veritate , quam
fama : quæ si defit , inane fore omne studium
alienæ ſalutis procurandæ ; cum nemo fit futu-
rus , qui illis ducibus uti velit , quos decrassæ
ipſos , ac devios ferri existimet . Quamobrem
cum illa , quam dixi , loquendi moderatio , tum
hoc præterea ſcribendi consilium ex uno eo-
demque fonte ortum habere deprehenditur ,
ex caritate adverſus proximos .

Quæ quidem quanta sit in tuis hominibus ,
declarat ſtudium quoddam incredibile , atque
infatiabilis quædam cupiditas omnium , ſi poſſint ,
opportune , importune , ad ſummum virtutis
culmen adducendorum , ac pene dixi protru-
dendo-

Bartolus
Vitæ S.I.
gnatii I.I.

dendorum (quod quidem erat alterum duorum, quæ mihi silentio prætereunda non esse confirmabam). Deus immortalis! ut illi, homines omnium ætatum atque ordinum, ut nos præcipue, qui in eorum disciplinam a parentibus traditi fuimus, non modo revocant atque absterrent ab omni improbitate, sed ne probos quidem probitate illa mediocri esse patiuntur! ut monent! ut hortantur! ut orant atque obseruant, majorem ut ad Dei gloriam omnia referamus, quæque optima, tutissima, Deo acceptissima esse intelligimus, strenue persequamur! Agitant illi quidem in Scholis librisque suis controversias de opinione probabili vel probabiliori, tuta vel tutiori: quærunt quid liceat fasque sit hoc in genere. Non idem omnibus vindetur. plerique in vera solidaque probabilitate acquiescunt. negant enim, necesse esse parere iis legibus, quas certo latas esse, nec idonea ratiocinatio suadeat, nec sapientes viri arbitrentur. nolunt, mentes hominum incertis religionum & officiorum vinculis implicari, cogique ad ferendum onus, quod aut a Deo aut ab hominibus Dei administris impositum esse nondum constet. Hæc, inquam, illi, si quando statuunt quid sine crimine facere li-

ceat,

Ceat. Idem quoties monent ac præscribunt quid sit faciendum ; quod optimū factū sit , id dicunt fieri oportere : parvi atque angusti esse animi prope ipsos recti pravique limites considerere ; inspicere in solas legum tabulas ; quærere quem ad finem sine scélere ac flagitio progressi possis : qui recte facere velit ac fortiter , huic esse ab omni non modo culpa , sed etiam periculo culpæ quam possit longissime refugiendum : virtutem studiosissime constantissimeque prosequendam : suam denique salutem divinis cum iussis faciendis , tum etiam contiliis non negligendis in tuto collocandam . Hæc illi assidue vitæ præcepta nobis , quos erudiunt , hæc eadem ceteris , quibuscum aut apud quos loquuntur , tradunt atque inculcant .

Nec mihi aliud agere videntur tam multorum , qui festis præfertim diebus aut peccatorum confessiones excipiunt , aut concionantur tot locis , in templis , in facellis , in triviis , in nosocomiis , in custodiis publicis , quosque ego ipse numeravi interdum ad sexagenos , ad septuagenos , aut etiam ad octogenos : hi omnes , inquam , nihil aliud agunt , nisi ut homines avocent a vitiis atque ad omnem laudem honestatemque perducant , id est ut persuadeant omni-

omnibus rem non modo tutam , sed etiam tu-
tiorem , atque tutissimam , non modo proba-
bilem , sed etiam probabiliorem , ac plane om-
nibus , quicumque sapiunt , probatissimam . Ita-
que illi mihi non tam oppugnatores vulgaris
illius tutiorisimi ac probabiliorisimi , quam me-
lioris cuiusdam multoque utilioris tutiorisimi
ac probabiliorisimi autores propugnatoresque
acerrimi esse videntur . quorum auctoritatem
si omnes sequerentur , atque hoc modo pro-
babilioristæ ac tutioristæ esse vellent , jaceret
profecto omnis improbitas , virtutes contra bo-
nique mores dominarentur .

Sed jam desino : sentio enim me de **TE**,
IGNATI. tuisque loquentem , quadam suavi-
tate amoris provectum , longiorem in dicendo
fuisse , quam initio constitueram . Restat , ut **TE**
breviter orem atque obtester , me ut clientem
ac supplicem tuum non despicias , sed tua be-
nignitate ac benevolentia sic complectare , ut
mihi non solum hodie disputanti Patronus ad
breve tempus , sed mox etiam adscripto in
tuam familiam Parens perpetuo esse velis .

Grabados

//
S. IGNATIO LOYOLÆ
SOC. JESU INSTITUTORI
THESES THEOLOGICAS ET POLEMICAS
IN COLLEGIO ROMANO SOC. JESU DISPUTANDAS
DE USU LUMINIS NATURALIS

*In afferenda Unitate Dei contra Manichæos, & Trinitate
aliisque Mysteriis contra Socinianos*

SELECTAS ALIAS THESES

DE PRÆDESTINATIONE ET GRATIA

DE ECCLESIAE NOTIS ET SACRAMENTIS

JOANNES JACOBUS DE LA PEGNA

D. D. D.

ANNO MDCCCLVII. DIE MENSE

ROMÆ, ex Typographia Generosi Salomoni.

SUPERIORVM PERMISSV.

S. IGNATIO LOYOLÆ
SE SUAMQUE DISPUTATIONEM
JO. JACOBUS DE LA PEGNA

D. D. D.

UI pecuniæ, aut honorum, aut alia hujusmodi cupiditate du-
cuntur, solent ad disputationes
suas adducere, iisque præficere tanquam ago-
nothetam, aliquem hominem pecuniosum, flo-
rentem honoribus, iis denique rebus, quarum
ipsi desiderio tenentur, abundantem. Quid ego,
* 2 * qui